

BIULETYN PRAWNY

I. Akty prawne dotyczące Klienta i Finat

1. Prawo UE oraz prawo międzynarodowe

- 1.1 Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2016/1401 z dnia 23 maja 2016 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/59/UE ustanawiającą ramy na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych określających metodyki i zasady dotyczące wyceny zobowiązań wynikających z instrumentów pochodnych

2. Prawo Krajowe

2.1 Nowe przepisy wchodzące w życie

- 2.1.1 Ustawa o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej
- 2.1.2 Ustawa o zmianie ustawy – Kodeks cywilny, zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw
- 2.1.3 Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinna odpowiadać polityka wynagrodzeń zarządzającego ASI
- 2.1.4 Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2017 r.
- 2.1.5 Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinna odpowiadać polityka wynagrodzeń w towarzystwie funduszy inwestycyjnych

2.2 Projekty ustaw/rozporządzeń

- 2.2.1 Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie sposobu prowadzenia rejestru funduszy inwestycyjnych, wzoru tego rejestru oraz szczegółowego trybu postępowania w sprawach o wpis do rejestru funduszy

3. Komunikaty, wydarzenia i stanowiska organów nadzoru

- 3.1 Komunikat Komisji Nadzoru Finansowego z danymi do rozliczenia wpłat na poczet kosztów nadzoru ubezpieczeniowego za 2015 r.
- 3.2 Powołanie członków Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Pracy
- 3.3 Stanowisko Komisji Nadzoru Finansowego w sprawie pośrednictwa dostawców płatniczych w płatnościach za gry hazardowe w Internecie
- 3.4 Istotny pogląd w sprawie Prezesa UOKIK dotyczący klauzul niedozwolonych w umowach kredytu

4. Stosowanie prawa

- 4.1 Postanowienie Sądu Najwyższego - Izba Karna z dnia 28 kwietnia 2016 r. (I KZP 3/16)
- 4.2 Interpretacja indywidualna Dyrektora Izby Skarbowej w Katowicach, IBPB-1-1/4510-159/16-1/DW

II. Obszar zmian

1. Prawo UE oraz prawo międzynarodowe

1.1 Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2016/1401 z dnia 23 maja 2016 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/59/UE ustanawiającą ramy na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych określających metodyki i zasady dotyczące wyceny zobowiązań wynikających z instrumentów pochodnych

Dotyczy: w dniu 23 sierpnia 2016 r. w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej opublikowane zostało Rozporządzenie 2016/1401. Jego głównym celem jest realizacja art. 49 ust. 5 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/59/UE, tj. ustalenie obowiązków niezależnego rzeczoznawcy, wyznaczonego zgodnie z wymogami rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2016/1075, oraz organu ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji polegających m.in. na określeniu dokładnego czasu wyceny wartości zobowiązań wynikających z instrumentów pochodnych, zasad wyceny salda wcześniejszego rozwiązania umowy oraz rozliczanych kontraktów obejmujących instrumenty pochodne zawartych przez instytucję objętą restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją z CCP. Rozporządzenie reguluje także obowiązki komunikacyjne organu ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji przed wykorzystaniem przez niego uprawnień do umorzenia i konwersji zobowiązań wynikających z instrumentów pochodnych.

Status: Rozporządzenie 2016/1401 weszło w życie 12 września 2016 r.

Źródło: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A32016R1401>

2. Prawo Krajowe

2.1 Nowe przepisy wchodzące w życie

2.1.1 Ustawa o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej

Dotyczy: głównym celem nowych przepisów jest wprowadzenie do polskiego prawa rozporządzenia ws. eIDAS. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania publicznego w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE, weszło w życie 1 lipca 2016 r. Rozporządzenie ma doprowadzić m.in. do ujednoczenia usług zaufania oraz doprowadzić do sytuacji, w której kraje UE będą wzajemnie uznawały środki identyfikacji elektronicznej.

Przyjęta przez Sejm ustawa o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej stanowi pierwszy etap dostosowywania polskiego prawa do rozporządzenia ws. eIDAS. Ustawa wyeliminowała pojęcia i instytucje nieznanne w rozporządzeniu eIDAS i dostosowała terminologię krajowych aktów prawnych do terminów występujących w tym rozporządzeniu. Unijne rozporządzenie poszerza bowiem katalog usług zaufania o e-pieczeni, e-doręczenia, konserwację pieczęci i podpisu oraz usługi ich walidacji. Nowa regulacja uchyliła także ustawę z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym oraz usunęła istniejące w krajowych przepisach odesłania do jej przepisów. Zgodnie z nowymi przepisami minister właściwy do spraw informatyzacji będzie organem nadzoru nad przestrzeganiem przepisów o usługach zaufania. Nadzór dotyczył będzie usług kwalifikowanych, jak i niekwalifikowanych. W ustawie przewidziano również istnienie

krajowego węzła identyfikacji, który będzie stanowić punkt przyłączenia umożliwiający sprzężenie krajowej infrastruktury identyfikacji elektronicznej w Polsce z krajowymi infrastrukturami służącymi do identyfikacji elektronicznej innych państw członkowskich. Ustawa wskazuje ministra właściwego do spraw informatyzacji jako koordynującego na poziomie krajowym działania na rzecz współpracy z państwami członkowskimi UE w sprawach dotyczących systemów identyfikacji elektronicznej oraz przekazującego informacje państwom członkowskim i Komisji Europejskiej o naruszeniu bezpieczeństwa notyfikowanych systemów identyfikacji elektronicznej.

Status: ustawa została uchwalona 5 września 2016 r.; obecnie oczekuje na podpis Prezydenta.

Źródło: [http://orka.sejm.gov.pl/opinie8.nsf/nazwa/713_u/\\$file/713_u.pdf](http://orka.sejm.gov.pl/opinie8.nsf/nazwa/713_u/$file/713_u.pdf)

2.1.2 Ustawa z dnia 10 lipca 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny, ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw

Dotyczy: celem przepisów ustawy jest m.in. uproszczenie czynności procesowych w postępowaniu egzekucyjnym, a także usprawnienie działań komorników.

W przypadku zbiegu egzekucji sądowej i administracyjnej z wynagrodzenia za pracę, jeżeli wysokość wynagrodzenia nie wystarczy na zaspokojenie wszystkich egzekwowanych należności, pracodawca przekaze kwotę temu organowi egzekucyjnemu, który jako pierwszy dokonał zajęcia, a jeżeli nie można w taki sposób ustalić pierwszeństwa – temu organowi egzekucyjnemu, który dokonał zajęcia na poczet należności w wyższej kwocie. Pracodawca będzie musiał zawiadomić organy egzekucyjne o występującym zbiegu egzekucji. Podobne obowiązki zostaną nałożone na bank, w przypadku zbiegu egzekucji sądowej i administracyjnej do tej samej wierzytelności z rachunku bankowego, a także na podmiot prowadzący działalność maklerską – przy zbiegu egzekucji sądowej i administracyjnej z instrumentów finansowych zapisanych na rachunku papierów wartościowych.

Natomiast w przypadku zbiegu egzekucji sądowej i administracyjnej do tej samej rzeczy lub prawa majątkowego z mocy ustawy właściwym do dalszego prowadzenia egzekucji będzie ten organ sądowy lub administracyjny, który dokonał zajęcia jako pierwszy. Jeżeli mimo tej zasady nie można wskazać właściwego organu, dalsza egzekucja będzie należeć do tego organu, który dokonał zajęcia na poczet należności w wyższej kwocie. W przypadku zbiegu z egzekucją sądową egzekucji administracyjnej prowadzonej na podstawie jednolitego tytułu wykonawczego państwa członkowskiego UE albo zagranicznego tytułu wykonawczego określonych w przepisach ustawy o wzajemnej pomocy przy dochodzeniu podatków, należności celnych i innych należności pieniężnych, organem właściwym do prowadzenia dalszej egzekucji będzie zawsze administracyjny organ egzekucyjny.

Ustawa zmienia także zasady składania skargi na czynności komornika. Niniejsza skarga będzie składana za jego pośrednictwem, a jeżeli komornik uzna ją za zasadną, to uwzględni ją w całości bez przekazywania do sądu. Komornik w terminie trzech dni od dnia otrzymania skargi będzie zobowiązany do sporządzenia uzasadnienia zaskarżonej czynności, o ile nie zostało ono sporządzone wcześniej, albo wskazania przyczyn jej zaniechania i przekazania ich wraz ze skargą i aktami sprawy do właściwego sądu.

Status: ustawa weszła w życie 8 września 2016 r.

Źródło: <http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU20150001311>

2.1.3 Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinna odpowiadać polityka wynagrodzeń zarządzającego ASI

Dotyczy: rozporządzenie stanowi wykonanie zawartego w art. 70j ust. 3 ustawy o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi upoważnienia ministra właściwego do spraw instytucji finansowych do wydania rozporządzenia określającego szczegółowe wymagania, jakim powinna odpowiadać polityka wynagrodzeń zarządzającego ASI. Zgodnie z rozporządzeniem obowiązek opracowania, wdrożenia i aktualizacji polityki wynagrodzeń spoczywa na zarządzie zarządzającego ASI. Polityka wynagrodzeń powinna być zatwierdzona przez radę nadzorczą zarządzającego ASI, a w przypadku znaczącego zarządzającego ASI – także przez komitet wynagrodzeń. Rozporządzenie w § 3 określa cele, jakim ma służyć wdrożenie polityki wynagrodzeń.

Realizacja polityki wynagrodzeń podlega co najmniej raz w roku przeglądowi. Przegląd jest dokonywany przez samodzielną komórkę lub osobę realizującą zadania w zakresie nadzoru zgodności działalności zarządzającego ASI z prawem lub zarządzania ryzykiem w zarządzającym ASI (§ 4). Szczegółowe wymagania dotyczące treści polityki wynagrodzeń zawiera § 6 rozporządzenia. Określono także, jakie wymagania powinno spełniać ustalenie wyników finansowych, które stanowiąc będą podstawę do ustalenia zmiennej części wynagrodzeń (§ 7). W rozporządzeniu znalazły się także szczegółowe zasady dotyczące wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska związane z zarządzaniem ryzykiem, audytem i badaniem zgodności działania z prawem (§ 8).

Zgodnie z § 10 rozporządzenia zarządzający ASI prowadzący działalność w dniu wejścia w życie rozporządzenia będą mieli obowiązek dostosować działalność do przepisów rozporządzenia do dnia 4 czerwca 2017 r.

Status: rozporządzenie weszło w życie 30 września 2016 r.

Źródło: <http://isip.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU20160001475>

2.1.4 Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 września 2016 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2017 r.

Dotyczy: na podstawie art. 2 ust. 5 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę Rada Ministrów ustaliła od dnia 1 stycznia 2017 r. minimalne wynagrodzenie za pracę w wysokości 2000 zł.

Status: rozporządzenie wejdzie w życie w dniu 1 stycznia 2017 r.

Źródło: <http://dziennikustaw.gov.pl/du/2016/1456/1>

2.1.5 Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinna odpowiadać polityka wynagrodzeń w towarzystwie funduszy inwestycyjnych

Dotyczy: rozporządzenie wykonuje zawarte w art. 47a ust. 4 ustawy o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi upoważnienia do wydania przez ministra właściwego do spraw instytucji finansowych rozporządzenia określającego szczegółowe wymagania, jakim powinna odpowiadać polityka wynagrodzeń w towarzystwie funduszy inwestycyjnych. Omówienie regulacji zawartych w ww. rozporządzeniu znajdują Państwo w Biuletynie Prawnym nr 7.

Status: rozporządzenie weszło w życie 1 października 2016 r.

Źródło: <http://dziennikustaw.gov.pl/du/2016/1487/D2016000148701.pdf>

2.2 Projekty ustaw/rozporządzeń

2.2.1 Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie prowadzenia rejestru funduszy inwestycyjnych, wzoru tego rejestru oraz szczegółowego trybu postępowania w sprawach o wpis do rejestru funduszy

Dotyczy: ustawa z dnia 31 marca 2016 r. o zmianie ustawy o funduszach inwestycyjnych oraz niektórych innych ustaw zmieniła art. 17 ustawy o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi, który określa zakres informacji podlegających wpisowi do rejestru funduszy inwestycyjnych. W związku z zaistniałymi zmianami projektodawca uznał za konieczne wydanie nowego rozporządzenia regulującego tę materię. Projekt rozporządzenia w znacznej mierze odzwierciedla przepisy zastępowanego rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 6 października 2004 r. w sprawie sposobu prowadzenia rejestru funduszy inwestycyjnych, wzoru tego rejestru oraz szczegółowego trybu postępowania w sprawach o wpis do rejestru funduszy. Przewidziane zmiany zakładają uzupełnienie rubryki czwartej księgi rejestrowej o informacje dotyczące firmy, siedziby i adresu spółki zarządzającej albo zarządzającego z UE w przypadku, gdy towarzystwo zawarło umowę, o której mowa w art 4 ust. 1a albo 1b ustawy o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (przekazanie zarządzania funduszem) oraz dodanie nowej rubryki zawierającej wzmiankę o złożonym rocznym sprawozdaniu finansowym funduszu inwestycyjnego.

Status: projekt jest na etapie konsultacji publicznych; planowany termin wejścia w życie – po upływie 14 dni od dnia jego ogłoszenia.

Źródło: <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12289756/katalog/12378106#12378106>

3. Komunikaty, wydarzenia i stanowiska organów nadzoru

3.1 Komunikat Komisji Nadzoru Finansowego z danymi do rozliczenia wpłat na poczet kosztów nadzoru ubezpieczeniowego za 2015 r.

Dotyczy: w Dzienniku Urzędowym KNF pod poz. 28 został ogłoszony komunikat Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego w sprawie wartości składki przypisanej brutto zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji oraz wysokości kosztów nadzoru nad działalnością ubezpieczeniową, reasekuracyjną oraz w zakresie pośrednictwa ubezpieczeniowego w 2015 r.

Źródło: http://www.knf.gov.pl/aktualnosci/2016/komunikat_knf_rozliczenie_nadzoru_ubezpieczeniowego.html

3.2 Powołanie członków Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Pracy

Dotyczy: Prezes Rady Ministrów 15 września br. powołała członków Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Pracy. Eksperti będą mieć 18 miesięcy na przygotowanie nowego kodeksu pracy. Jednym z głównych zadań dla członków Komisji będzie unormowanie nietypowych stosunków pracy, a także tzw. zatrudnienia niepracowniczego, obejmującego zwłaszcza wykonywanie pracy na innej podstawie niż stosunek pracy. Duże zmiany czekają także przepisy odnoszące się do czasu pracy, które mają zostać w znacznym stopniu uproszczone. Nowością w stosunku do obecnie obowiązujących regulacji ma być zróżnicowanie obowiązków związanych z zatrudnieniem w zależności od wielkości firmy, a także wprowadzenie *jobsharingu*, czyli możliwości dzielenia się czasem pracy na jednym stanowisku przez dwóch pracowników. Natomiast jeśli chodzi o kodyfikację zbiorowego prawa pracy, to planowane jest ujednoczenie przepisów kształtujących zbiorowe stosunki pracy oraz relacje pomiędzy pracodawcami a przedstawicielami pracowników.

Status: DP będzie na bieżąco monitorować pracę Komisji oraz informować o jej postępach

3.3 Stanowisko Komisji Nadzoru Finansowego w sprawie pośrednictwa dostawców płatniczych w płatnościach za gry hazardowe w Internecie

Źródło: http://www.knf.gov.pl/Images/Stanowisko_ws_posrednictwa_dostawcow_platniczych_w_platnosciach_za_gry_hazardowe_w_Internecie_tcm75-48077.pdf

3.4 Istotny pogląd w sprawie Prezesa UOKIK dotyczący klauzul niedozwolonych w umowach kredytu

Dotyczy: Klauzule, które nieprecyzyjnie wskazują przesłanki zmiany oprocentowania oraz sposób ustalania wysokości kwoty kredytu hipotecznego waloryzowanego do franka szwajcarskiego i rat kapitałowo-odsetkowych są niedozwolone. Ponadto dla uznania klauzuli za niedozwoloną nie ma znaczenia, czy konsumenci ponieśli dotychczas szkodę.

Źródło: https://www.uokik.gov.pl/aktualnosci.php?news_id=1257

4. Stosowanie prawa

4.1 Postanowienie Sądu Najwyższego - Izba Karna z dnia 28 kwietnia 2016 r. (I KZP 3/16)

Dotyczy: wypłata środków pieniężnych osobie nieuprawnionej, niekorzystna dla banku, może być uznana *in concreto* za rozporządzenie niekorzystne, w rozumieniu art. 286 § 1 KK, także dla posiadacza rachunku. Jego dobro prawne, mające źródło w umowie rachunku bankowego, zostaje bezpośrednio naruszone wtedy, gdy uprawnienie do uzyskania zwrotu zdeponowanych środków pieniężnych na każde żądanie nie zostanie zrealizowane przed skorygowaniem przez bank stanu konta. Do tego czasu posiadacz rachunku nie dysponuje środkami, które wypłacono osobie nieuprawnionej, co może pociągnąć określone ujemne następstwa w jego majątku, także w zakresie *lucrum cessans*. Nie ma więc podstaw, by *a limine* odmówić posiadaczowi rachunku statusu pokrzywdzonego w rozumieniu art. 49 § 1 KPK, a w konsekwencji legitymacji do wniesienia aktu oskarżenia w trybie art. 55 § 1 KPK wtedy, gdy osoba nieuprawniona, działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadziła do wypłaty środków pieniężnych z jego konta przez wprowadzenie w błąd przedstawiciela banku.

Źródło: http://www.sn.pl/orzecznictwo/SitePages/najnowsze_orzeczenia.aspx?ItemID=748&ListName=Zagadnienia_prawne

4.2 Interpretacja indywidualna Dyrektora Izby Skarbowej w Katowicach, IBPB-1-1/4510-159/16-1/DW

Dotyczy: Wycena niezrealizowanej opcji CAP na dzień bilansowy nie stanowi kosztu uzyskania przychodu ani przychodu podatkowego, a zatem tego typu wycena jest neutralna na gruncie podatku dochodowego od osób prawnych.

Źródło: <http://sip.mf.gov.pl/faces/views/szczegoly/szczegoly-interpretacji-indywidualnej.xhtml?dokumentId=483627&indexAccordionPanel=-1#tresc>